

youth
right
on

КАК КРАЙНОДЕСНИТЕ ПОСЛАНИЯ
В ИНТЕРНЕТ ДОСТИГАТ И ВЛИЯТ
НА БЪЛГАРСКИТЕ МЛАДЕЖИ

CSD

ЦЕНТЪР ЗА
ИЗСЛЕДВАНЕ НА
ДЕМОКРАЦИЯТА

Темата за радикализацията, и особено тази за възможността за влияние над младежите чрез крайнодесни послания в интернет, не е популярна в България, където антилибералния дискурс отдавна доминира както медийния мейнстрийм, така и социалните мрежи. Проучване на Центъра за изследване на демокрацията изследва как и кои крайнодесни послания достигат до младите хора у нас и предлага решения за противопоставянето на опасното им влияние.

Ксенофобският популизъм и расисткият език на омразата са проблем, който намира своето отражение в цяла Европа. Според Европейската комисия срещу расизма и нетолерантността (ECRI), разпространяващите крайнодесни националистически послания вече не са само маргинални политици и обслужващите ги канали за комуникация, а и основни политически партии и водещи медии.

България не е изключение от тази тенденция. Нещо повече, посланията на ултранационалистическите и антилибералните организации и политици у нас са толкова широко разпространени, че много от крайните им възгледи се възприемат за обичайна гледна точка. Ефектите от този тип говорене проличават и в преобладаващите обществени нагласи. Според едно от последните проучвания на Евробарометър от средата на 2019 г., българите са най-негативно настроените в ЕС срещу хомосексуалните хора, като в последните четири години тази тенденция бележи ръст. Проучването показва, че анкетираните по принцип одобряват равни права за ЛГБТИ хората, но половината не ги искат около себе си на работа, а 80% изпитват дискомфорт, когато еднополова двойка демонстрира близост на публично място. Подобни негативни настроения се генерират също срещу ромите и бежанците, като основен канал за промотирането им са телевизионните студия, включително на големите национални медии.

Понятията **“крайнодесен”** и **“крайнодесен екстремизъм”** обозначават широк спектър от идеи, които често се отъждествяват с ултранационалистически и популистичен мит за хомогенната нация, както и радикалните (и често насилствени) действия, които произтичат от тази идеология. Основните характеристики на съвременните крайнодесни екстремистки идеологии включват расизъм, ксенофобия, ултранационализъм, призови за силна държава и антидемократични идеи, вкл. отхвърляне на установения конституционен ред и принципите на равенство. Тези идеи стават проблематични, когато са придружени от призови за силно ограничаване на граждански права и свободи на определени социални групи, както и когато има призови към насилие като приемлив метод за налагане на тези идеи (вкл. омраза и насилие срещу хора).

Речта на омразата е едно от многото проявления на крайнодесните идеи и включва всички форми на изразяване, които разпространяват, подкрепят или призовават към ксенофобия, антисемитизъм или други форми на омраза, базирани на нетърпимост. Такава нетърпимост може да е изразена чрез агресивен национализъм и етноцентризъм, дискриминация и враждебност спрямо малцинства или мигранти.

Радикализацията е динамичен и комплексен процес на трансформация, при който дадено лице или група от хора възприемат крайни мнения, възгледи, вярвания и идеологии до степен на яростно отхвърляне на алтернативни на проповядваните идеи. Радикализацията се характеризира с решителна готовност за налагане на собствените възгледи и принципи над тези на останалата част от обществото чрез отхвърляне на конституционните устои на демокрацията и непризнаване на основните права на човека.

Насилственият екстремизъм е подкрепата или извършването на насилствени действия, мотивирани от идеята за расово, национално, етническо или религиозно превъзходство. Такива действия често са свързани с насилственото противопоставяне и отхвърляне на основни демократични принципи и ценности.

ОНЛАЙН РАДИКАЛИЗАЦИЯ

Докато по-възрастната аудитория се влияе най-вече от информацията, предоставяна от традиционните медии, извън мейнстрийма, още по-крайни послания се разпространяват “под повърхността”, в крайнодесни сайтове, закрити и открити Facebook групи, както и от профили в социалните мрежи на “инфлуенсъри” като “ловците на бежанци”.

Безспорно една от най-податливите социални групи е тази на младежите (14–19-годишна възраст). Те прекарват значителна част от времето си без надзор в интернет, влияят се от крайни мнения, докато изграждат своя светоглед, и търсят своето място в обществото. Според доклад на Центъра за изследване на демокрацията от 2017 г., голяма част от извършителите на престъпления с екстремистки или дискриминационен мотив¹ за периода 2010–2015 г. попадат във възрастовата група 18–24 г. (36% от всички осъдени лица по съответните състави)².

Нещо повече — комбинацията между почти безконтролен поток на информацията (и дезинформацията) в социалните мрежи и липсата на базови навици за медийна хигиена от страна на младежите, ги прави податливи на манипулации от страна на хора и организации с крайни виждания. Докладът на Центъра за безопасен интернет “Дигитално грамотни ли са родените в дигиталната епоха деца?”, част от националното представително изследване “Децата на България онлайн” от 2016 г., установява, че българските подрастващи сами признават, че не могат да проверят истинността на информацията, открита в интернет. Според проучването, въпреки че 80% от запитаните са уверени в уменията си да търсят информация в интернет,

¹ Тук трябва да се отбележи, че по отношение на убийства и тежки телесни повреди не е възможно да се разграничат престъпленията по расистки или ксенофобски подбуди от тези по хулигански подбуди. Проблемите при регистрацията, разследването и квалификацията на престъпленията от омраза са дискутирани многократно от редица неправителствени организации, например тук и тук.

² Център за изследване на демокрацията (2017) Ситуационна оценка на тенденциите в екстремизма. София.

³ В това число престъпления против Републиката (чл. 108(1); чл. 108а(1-7); чл. 110(1,2)), престъпления против равенството на гражданите и против вероизповеданията (чл. 162 (1-4); чл. 163(1-3); чл. 164(1,2); чл. 165 (1,2); чл. 166), престъпления против личността/убийства и тежки телесни повреди по хулигански, расистки или ксенофобски подбуди (чл. 116(1) т. 11; чл. 131(1) т. 12).

само 50% твърдят, че могат да проверят истинността ѝ, а 25% признават, че изобщо нямат такава способност. Същевременно, младите хора рядко стават обект на изследване – няма достоверна информация кои крайни послания резонират сред тях, по кои канали достигат до тях, колко от тях са склонни да ги приемат и най-вече — как можем да се противопоставим на тези тенденции?

В опит да отговори на тези въпроси, като част от кампанията “Намери друг начин”, Центърът за изследване на демокрацията проучва до колко крайнодесните послания се възприемат от младежите у нас и как може да им се противодейства в интернет — там, където са най-често срещани. Анализът се базира на онлайн проучване на крайнодесни наративи в страната, тяхното отражение в социалната мрежа Facebook, както и на национално представително проучване сред 1018 респонденти на възраст 14-19 г. Изследването дава основата за разгръщане на кампания както в социалните мрежи, така и в училищата с цел повишаване на устойчивостта на младежите към радикализация.

СВЯТ ПОД ОБСАДА

За идентифициране на най-разпространените крайнодесни послания в българските социални мрежи и интернет пространство, през март 2019 г., в рамките на изследването, са наблюдавани подбрани онлайн страници на познати групи, проповядващи крайнодесни идеи. Анализът на съдържанието, което тези организации създават и разпространяват, както и на коментарите, които то провокира сред последователите им в интернет и социалните мрежи, показва формирането на специфичен светоглед. В основата му са заплахите, които десните радикалисти мислят, че ги заобикалят, и отговорите на тези заплахи, които те предлагат.

Светоусещането на крайнодесните организации може да бъде описано като “обсаден манталитет”, в който националната държава — и България в частност — попадат под ударите на космополитни глобални идеологии, налагащи идеи като миграция от развиващи се страни, прекалена толерантност към различните (т.нар. “толерастия”) и други антинародни интереси. Те са прокарвани по волята на глобален транснационален елит чрез марионетни неправителствени организации и на практика водят до “тирания на малцинствата” — сексуална, етническа, религиозна или културна, които подменят класическите ценности с измислени мултикултурни норми.

В света на българския краен националист, ромите са аморфна хомогенна маса, представляваща демографска и социална опасност и криминален контингент, без способност да решава сама проблемите си. Подобно е мнението им за бежанците, които също се смятат за варварски, неконтролируеми маси, насочвани към Европа от външни сили (най-често САЩ или Израел) с цел тероризиране и претопяване на традиционното общество и проповядване на радикален ислям.

На представителите на ЛГБТИ общността пък се гледа като на рушители на традиционните семейни и морални ценности, които развърщават младите поколения. Според крайнодесните организации, тези проблеми не само произтичат, но и се влошават заради действията на корумпирания криминален български елит, който обслужва чужди господари и собствения си материален интерес, вместо народа.

Това са общите контури на един некохерентен светоглед, споделян от разнообразни и често несвързани помежду си организации, но срещани под някаква форма при всички тях и до голяма степен навлезли в мейнстрийм онлайн дискурса. Съществуват и общи теми, по които различните крайни организации имат сериозни различия. Такива са например използването на насилие за постигане на социална промяна, отношението към нацизма и отричането на Холокоста, ролята на Русия и опасността от радикализация на българските мюсюлмани.

Как обаче се разпространяват посланията на крайнодесните организации и каква реакция предизвикват у последователите си. Често срещана тенденция в “ехо стаите”⁴ на крайнодесните групи е изопачаването на новини. Анализът показва, че една от най-споделяните публикации в наблюдаваните групи е спекулативно видео, което твърди, че умъртвяването на домашни животни в странджанския регион през лятото на 2018 г. е първа стъпка в посока обезлюдяването на региона, за да бъде направено място за бежанци мюсюлмани. Всичко това, твърди се във видеото, получило 741 реакции, споделено 3300 пъти и гледано над 140 000 пъти, се случва под влиянието на българските политици, марионетки на “турците”. Нерядко се манипулират или променят заглавия от страниците на чужди медии, за да изглежда, че те подкрепят крайнодесни тези. Отпорът на същите организации срещу местни “проблеми”, като например ратифицирането на Истанбулската конвенция и приемането на Национална стратегия за детето, се обвързват с борбата на международни консервативни и антилиберални движения срещу “подмяната” на традиционните ценности и настъпването на “джендър идеологията”.

Анализът показва различни източници на разпространение на тези послания. Най-влиятелни са “гласовете” на парламентарно представените политически фракции в социалните мрежи, както и редица лични, партийни и странични страници, споделящи вижданията им. Други популярни канали за разпространение на крайнодесни послания са квазимедийните сайтове, които публикуват тенденциозно или чисто манипулативно съдържание. Често местни и регионални медии прибягват към споделянето на подобно съдържание, за да увеличат популярността си. Последни, но не и по важност, са групите, специализирани и организирани около дадена антилиберална кауза, като например страниците, които поведоха битките срещу ратификацията на Истанбулската конвенция и Стратегията за детето.

⁴ “Ехо стая” е формирането на онлайн пространство, в което индивидът се обгражда основно с мнения, които резонират с неговите собствени и не оставя пространство за алтернативни гледни точки. Ефектът на ехо стаите е, че членовете им често само затвърждават своите вярвания, вместо да ги подлагат на съмнение заради наличието на различни мнения по определени теми.

КАКВО ЧУВАТ МЛАДЕЖИТЕ?

Основен акцент в изследването е към какви крайнодесни послания са най-податливи младите хора. Националното представително проучване, проведено през 2019 г. сред 1018 младежи на възраст 14-19 г., тества кои са крайнодесните тези, които младежите възприемат най-лесно, както и техните нагласи към интернет съдържание, призоваващо към омраза и агресия, готовност за участие в крайнодесни “акции”, наред с редица други фактори.

Фактори на уязвимост към крайнодесни влияния сред младежта

Допитването измерва четири показателя на уязвимост сред младежите — одобрение на крайнодесни и силно противопоставящи послания, одобрение на политически мотивирано насилие, ангажираност с крайнодясно онлайн съдържание и готовност за крайнодесен активизъм. Изследването също тества откъде подрастващите търсят информация по актуални теми, чувството им за удовлетвореност и приемане в общността им, гражданската им ангажираност и на кои социални групи имат доверие.

Най-важните заключения от изследването са, че антиромските послания са сред водещите крайни послания, с което българските младежи (над 70% от тях) се отъждествяват. Това трудно може да бъде изненада — проучването “Мнозинство и малцинство. Нагласи към различните” на социологическата агенция Алфа Рисърч, публикувано през март 2020 г., показва, че 80% от анкетираните българи⁵ изпитват недоверие към ромите, като омразата и страховете към тях са в пъти по-високи, отколкото към останалите етнически и религиозни общности.

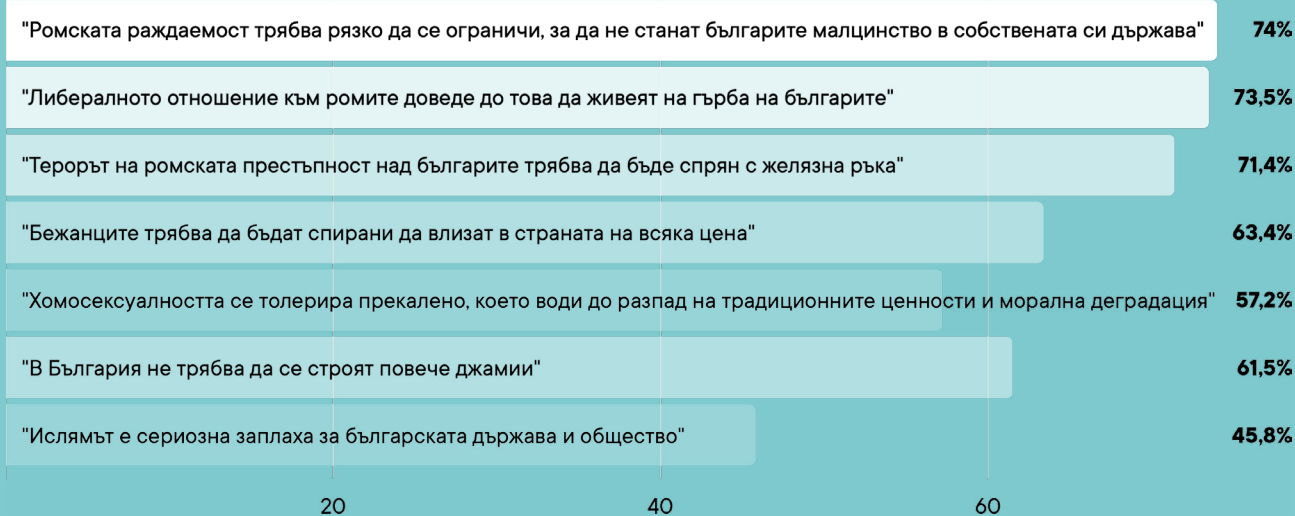
⁵ Проучването е проведено сред хора от български етнически произход, православни християни, неопределящи се в религиозно отношение или атеисти.

Подобен процент от респондентите в проучването на Центъра споделят негативно отношение към исляма, както и мненията, че "България е за истинските българи" (73%) и че мигрантите трябва да бъдат спирани на границата "на всяка цена" (63,4%).

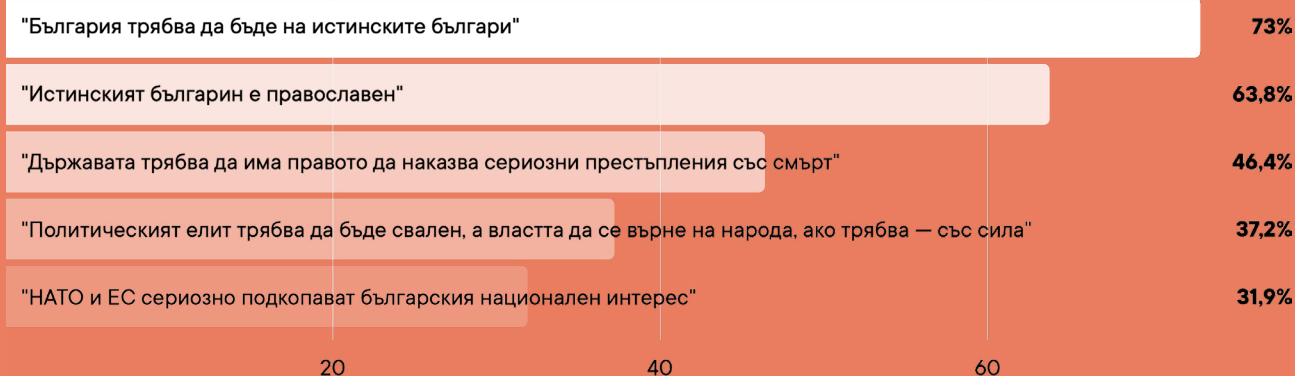
По-малко одобрявани, но все така значими са послания по оста "антиислям, прохристиянство", а що се отнася до антисистемни, анти-ЕС и анти-НАТО тези, младежите са дълбоко разделени, като сходен процент подкрепят и не подкрепят съответните твърдения (средно по около 30% от отговорилите на запитването).

Към кои крайнодесни послания са най-податливи младежите?*

Антималцинствени и антиислямски

Супермасистки и антидемократични/антисистемни; анти-ЕС/НАТО

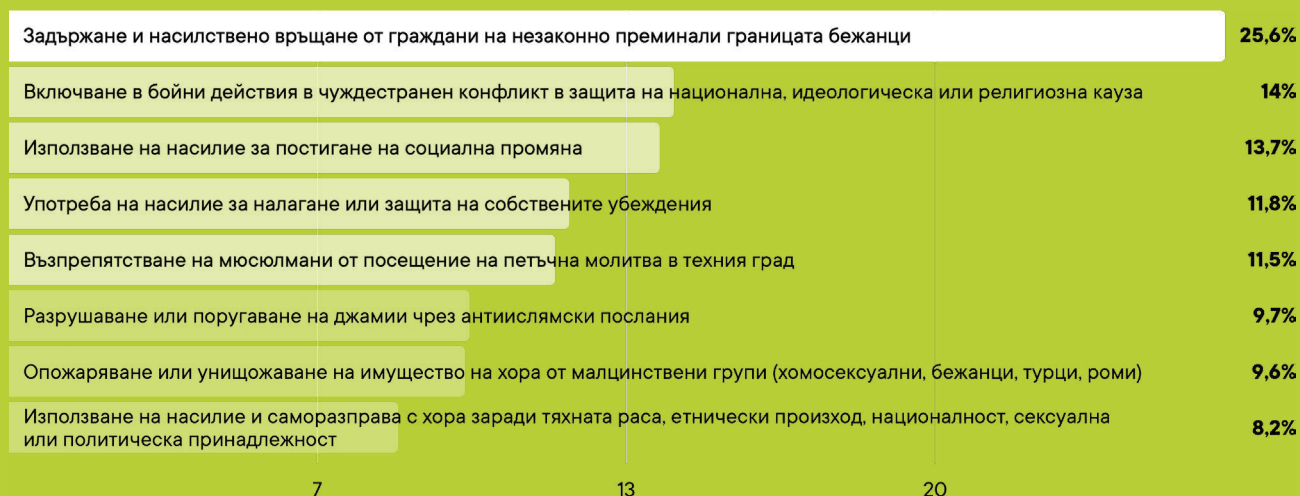

* Според резултатите, получени след провеждане на национално представително проучване сред 1018 младежи на възраст 14-19 г. в цялата страна.

ОТ ОТХВЪРЛЯНЕ КЪМ НАСИЛИЕ

По-голямата част от подрастващите българи не одобряват повечето видове политическо насилие и агресивни действия, подбудени от омраза. Повече от една четвърт от анкетираните обаче подкрепят насилственото отблъскване на бежанци на границата от т.нар. доброволни граждански патрули, които добиха популярност по време на острата бежанска криза в периода 2013-2015 г.

Нагласи на младежите към политическото насилие и престъпленията от омраза

Макар мнозинството младежи да не одобряват прибягването към насилие, около четвърт от анкетираните (25%) заявяват готовност да участват в хипотетичен протест, призоваващ за незабавно отстраняване на незаконни ромски постройките и за радикални мерки срещу ромската престъпност. Около 7% заявяват, че биха останали, дори и да се стигне до насилие. Други 9% твърдят, че биха участвали активно в организацията на такова събитие и биха агитирали други да се включат. Едва под 3% ще се противопоставят активно на подобен тип инициатива.

Около 20% биха участвали в подготовка на доброволчески младежки "граждански патрули", които да следят за нарушаване на обществения ред от страна на роми и бежанци.

Готовност на българските младежи да се включат в крайнодесни “акции”

МЕЖДУ 20 И 25%

от младежите биха участвали в акции срещу роми и мигранти (например протести срещу ромската престъпност или виджилантизъм срещу мигрантите)

7%

биха участвали в протест срещу роми, дори той да прерасне в насилствен

9%

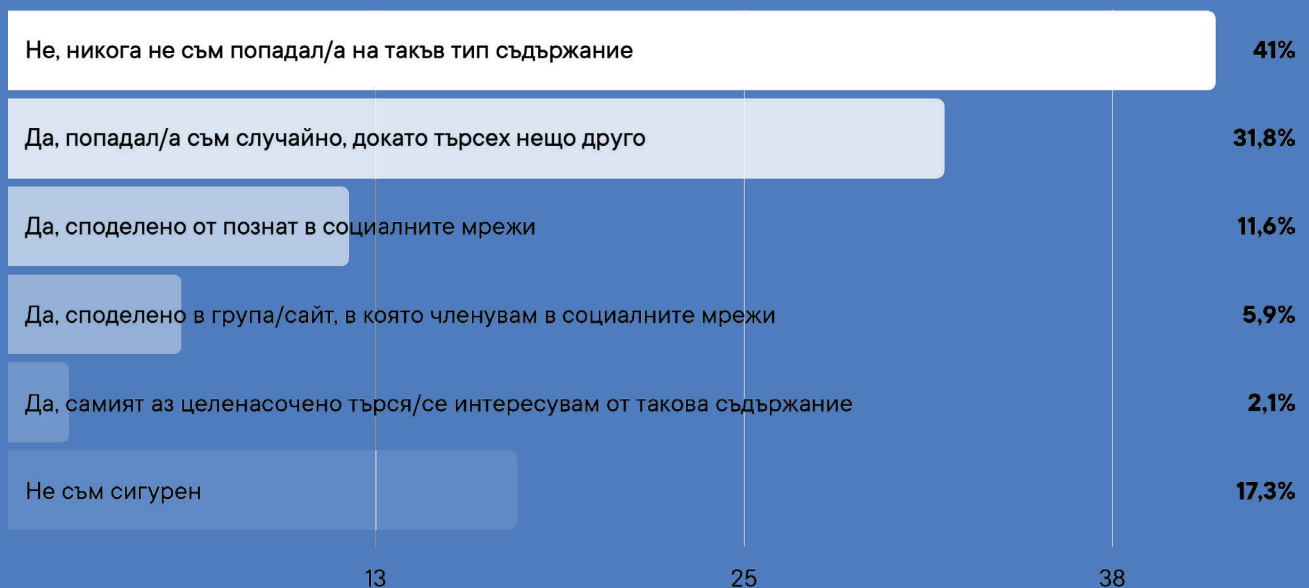
биха подкрепили активно такава инициатива, чрез промотиране, споделяне и убеждаване на други

ИГНОРИРАНЕ НА ЕКСТРЕМИЗМА: ГРАЖДАНСКА ПОЗИЦИЯ ИЛИ ЛИПСАТА НА ТАКАВА?

Сравнително големият дял на младежите, които не биха се присъединили към крайнодесни действия може да бъде разчетен като обнадеждаващ, но по-вероятно това е признак на ниската гражданска активност и информираност сред тях, отколкото на твърдо неодобрение на крайнодесните послания и акции сами по себе си. На въпрос как са реагирали на нередности или обществен проблем, на които са били свидетели, почти 62% от запитаните отговарят, че не са предприели никакви действия. Около една пета твърдят, че са споделили за проблема в социалните мрежи, а само между 1-6,5% са проявили някаква форма на активизъм, като са се обърнали към местната власт или са се присъединят към протест (около 6%), или са се свързали с медии и политици (1-1,5%).

Ти лично виждал ли си съдържание онлайн, демонстриращо
агресия или омраза към хора от малцинствата?

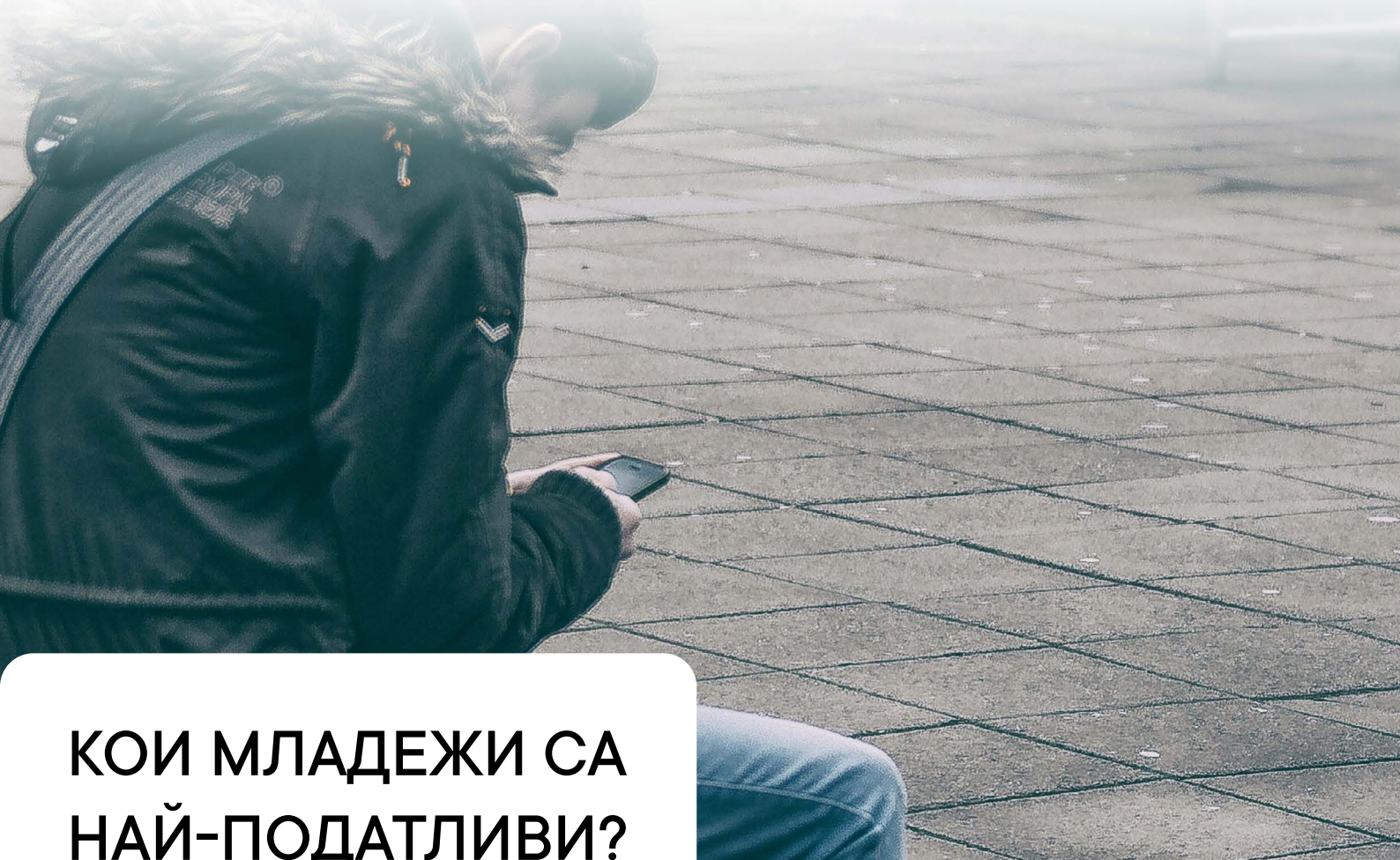

Запитани защо не са поели инициативата, много младежи отговарят, че не вярват, че биха променили нещо с действията си (26%), че не чувстват нужда да действат (19%) или че просто не им пука (17%). И докато апатията спира мнозинството да заеме активна гражданска позиция, то малцинството, което е готово да се ангажира с такава, е по-вероятно да се включи в отстояването на крайна кауза.

Около половината (47%) младежи заявяват, че първо ще се обърнат към родителите си, преди да се включат активно в крайнодясна акция. Други 40% пък заявяват, че първо ще се обърнат към приятелите си, а 23% първо биха потърсили информация в социалните медии. Още на етапа на формирането на мнението по даден проблем или кауза, младежите казват, че са по-склонни да бъдат повлияни от техните семейства (цели 81% от респондентите) и приятели (71%), отколкото от социалните мрежи, които са третият най-популярен отговор с 28,4%. Следват учителите, интернет и телевизията, а активистите и известните лица почти не влияят на решението на подрастващите да подкрепят дадена кауза.

Последният извод обаче не означава, че ролята на социалните мрежи като проводник на крайнодесни послания трябва да се подценява. Според проучването, повече от половината младежи (52%) са отговорили, че са попадали на крайнодясно съдържание в интернет, като при голяма част от тях това става случайно, докато търсят нещо друго. Цели 17% обаче не са сигурни дали са попадали на такъв тип съдържание, което може да е индикация за неспособността да се разпознаят послания, демонстриращи омраза или агресия.

Между 12-16% намират за приемливо онлайн съдържание с обиди, насилие или призови към саморазправа с определени социални групи. Най-високо одобрение отново среща онлайн съдържанието, показващо “арести” на бежанци от младежи — 16% считат това за напълно или по-скоро приемливо. Между 4-8% заявяват, че биха “харесали”, споделили или одобрили с коментар крайно съдържание, разпространявано от техния собствен (виртуален) социален кръг или търсецо

КОИ МЛАДЕЖИ СА НАЙ-ПОДАТЛИВИ?

Факторният анализ на получените данни показва, че най-податливи на крайнодесни идеи са 15-16-годишни младежи, етнически българи от средноголеми градове, учащи в професионални гимназии. Очертани са две рискови групи, податливи на крайнодесни идеи или действия, като общото при тях е, че имат по-голям опит с насилие в училище или в квартала (независимо дали като странични или активни участници). Групата на “пасивно одобряващите” крайни послания младежи обаче е по-слабо информирана по политически въпроси, проявява по-слаба гражданска ангажираност, в същото време показва високо недоволство от политическата ситуация. Те са от семейства, които “се справят” финансово. По важни социални теми се информират в по-голяма степен от социалните медии в сравнение с близки и приятели.

Втората рискова група е тази на “активистите”, които са по-склонни да участват в крайнодесни акции и да подкрепят насилието. Те също демонстрира високо одобрение за крайнодесни послания, но и са по-активни в споделянето и “харесването” на онлайн съдържание на омраза и насилие. Факторите, които се открояват при тази група са по-ниското ниво на доверие в семейството, както и по-негативната представа за себе си и отношенията им с другите. За разлика от “пасивно одобряващите”, тази група прекарва повече време да се информира за важни политически теми и проблеми и има предходен опит с някаква форма на “граждански активизъм”.

Рискови групи

“Пасивно одобряващи”

- Момчета, 16-19 г., от професионални училища, от Бургас, Видин, Кюстендил, Монтана, Ямбол, Сливен, София-град
- От домакинства, които “се справят” финансово
- Подкрепят крайнодесни наративи
- По-ниско равнище на политическа информираност (време, което прекарват, за да се информират), изразяват недоволство спрямо политическата ситуация (“политиците не се интересуват от младите”)
- По-голям опит с насилие в училище, в квартала
- Основни източници на информация на социални медии и инфлуенсъри (за сметка на семейството и близкия социален кръг)
- По-ниско ниво на гражданска ангажираност (гражданска апатия)
- Външен локус на контрола, но позитивна представа за тях самите и взаимоотношенията им с другите

“Активисти”*

- Учащи момчета на възраст 15-16 г. (Бургас, Видин, Кюстендил, Ямбол, София)
- Активно се ангажират с онлайн съдържание на омраза и насилие; одобряват в по-голяма степен крайнодесни послания
- Недоволство от политическата ситуация; по-информирани са за важни политически събития (отделят повече време, за да следят новини)
- По-ниско ниво на доверие в семейството
- Негативна представа за себе си и отношенията с другите (накърнено чувство за принадлежност)
- По-голям опит с насилие в училище, в квартала
- По-високо ниво на гражданска ангажираност в отговор на социални проблеми

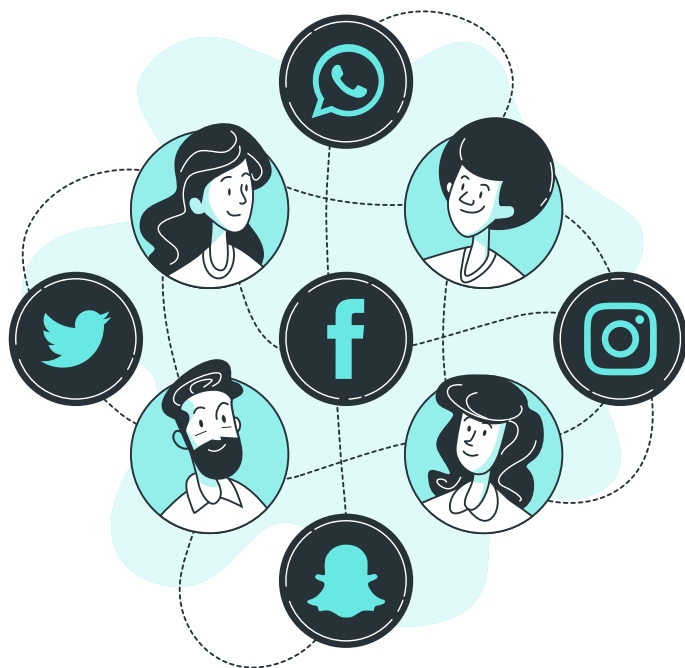
Комбинацията от фактори като пасивната и безкритична изложеност на крайнодясна пропаганда, отхвърлянето на основни демократични ценности и приемането на насилието за възможно решение на проблемите, създава условия за радикализация, макар и сред малцинство от младежите. Една немалка част от най-уязвимите обаче имат нужда да принадлежат, да канализират недоволството си чрез “активизъм” и да получават утвърждение от социалната си среда. Така границата между нагласи и действия става прекалено тънка, особено във виртуалния свят, където призивите към омраза и насилие не се санкционират систематично, а напротив.

ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА РАДИКАЛНИТЕ ПОСЛАНИЯ

Проблемът с уязвимостта на българските младежи към крайнодесни послания и каузи няма просто и еднопластово решение. Самият проблем е по същество системен — в българското общество, както в традиционните медии, така и в социалните мрежи свободно циркулират крайнодесни тези, наред с дезинформация по редица важни обществени теми и фалшиви новини. Деградиращата медийна среда обаче, която би трябвало да е “цедката”, която да отделя радикалните послания от потока на информация и да служи за коректив — дори не е основният канал, чрез който младежите консумират медийно съдържание и който формира възгледите им.

Проучването открива, че традиционните медии оказват най-малко влияние върху младите — социалните медии, и особено Facebook и YouTube, са местата, откъдето те научават за заобикалящия ги свят и за мястото им в него. А проблемите на тези социални мрежи с филтрирането на радикално съдържание са общоизвестни — те преливат от фалшиви новини, манипулативна или подвеждаща информация, конспиративни теории, агресия, пропаганда и крайни призови. Липсата на базова култура за консумация на медийно съдържание сред младежите заради отсъствието на елементарна програма по медийна грамотност в училищата само утежнява ситуацията. Младежите не се ориентират в поляризираната медийна среда и тласнати от крайни послания, залитат към свободно циркулиращите радикални решения в интернет. Липсват корективи и извън виртуалния свят — през последните години готовността на обществото и институциите да се противопоставят на езика на омразата намалява.⁶

Един възможен отговор на крайнодесните послания е онлайн кампанията “Намери друг начин”, която се провежда от Интелдей Солюшънс в партньорство с Центъра за изследване на демокрацията и Центъра за безопасен интернет. Тя предлага алтернативен наратив на уязвимата група младежи, както и на хората, които им влияят най-силно: съученици, приятели и родители. Посланията достигат до младите чрез техни връстници инфлуенсъри, които говорят на същия език и чрез видеоканалите си в YouTube и Facebook имат достъп до хиляди “последователи”.

⁶ Иванова, И. (2016) Обществени нагласи спрямо речта на омразата в България през 2016 г. София: Институт “Отворено общество”.

На европейско ниво стратегическата комуникация отдавна е разпозната като ефективен инструмент за противопоставяне на крайните послания в интернет. Предлагането на разпознаваеми за младежите алтернативни послания е един от начините да се представи различно виждане за наболели социални проблеми. Онлайн кампаниите обаче трябва да вървят ръка за ръка с усилия към промяна извън виртуалния свят, а именно в класната стая и вкъщи, както и в обществото като цяло. За да противостои на системния проблем с ориентирането на младежите в медийната среда пък, кампанията разработва и “офлайн” решения – интерактивни уроци и обучения на учители, които впоследствие да ангажират своите ученици по общественозначими теми, като им предлагат балансирани и уповаващи се на факти дискурси, и по достъпен и занимателен начин изграждат ключови умения като медийна грамотност, разрешаване на конфликти, критично мислене, емоционална интелигентност и събуждане на емпатия и разбиране към “различния”.

Разговорите с младежи, проведени като част от изследването под формата на фокус групи показва, че за мнозинството млади хора крайните послания и стереотипи все още не са се превърнали в дълбоко вкоренени и окончателни убеждения. Те са склонни да променят мнението си, да разискват и възприемат алтернативни гледни точки. В същото време обаче споделят, че рядко биват питани за тяхното мнение и не са свикнали да разсъждават по подобни теми. Осигуряването на “пространство”, в което такива разговори са възможни, е първа стъпка към повишаване на устойчивостта на младите към пропаганда и провокиращи към агресия послания.

ПАСПОРТ НА ПРОУЧВАНЕТО

Възложител:	Център за изследване на демокрацията
Реализация:	Ноема
Целева група:	Младежи на възраст 14-19 г.
Извадка:	Национална представителна извадка за населението на възраст 14-19 г., интервюирани са 1018 респондента
Метод на регистрация:	Пряко полустандартизирано интервю "лице в лице"
Период на провеждане:	Април-юни 2019 г.

Намери друг начин

YouthRightOn

Центъра за изследване на демокрацията

Instagram

Facebook

YouTube

Публикацията се финансира по Програма за овластяване на гражданското общество към Фонд "Вътрешна сигурност" на Генерална дирекция "Миграция и вътрешни работи" на Европейската комисия.

Съдържанието на публикацията представлява само възгледите на авторите и е тяхна отговорност. Европейската комисия не поема никаква отговорност за използването на информацията, която съдържа.